

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΚΛΕΙΔΩΝΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

'Αλατοσιανόν

Γιά σέβανε τὰ λέω αὐτὴ.
Πούσαι στὸ παραθύρι.

χαν ἀναμεταξύ τους.

'Ετοιμάστηκε λοιπὸν τὸ «κομμαράκι» τοῦ Κλειδῶνα, οτολίστηκε μὲ προσιάνδες καὶ λουλουδιὰ καὶ καθένας τὸ σημάδι του, ὄχι χρονιαστικά καὶ κομπιὰ, κλαδιὰ καὶ σκουλαρίκια, ὅπως γίνεται ἄλλοι, ἀλλὰ καρποῦς ξεροῦς ἢ καὶ χλωροῦς, ὅσοι βρίσκονταν, τῆς ἐποχῆς, ὅπως γινόνταν μιά φορὰ στὰ ἀλησμόνητα 'Αλάτσατα τῆς Μικρῆς Ἀσίας.

'Άλλος ἔβαλε καρδοὶ καὶ ἄλλος μύγδαλο ξερό, ἄλλος φουντοῦκι, ἄλλος σῖκο, ἄλλος κεράσι, τζάνερο, κορομήλο καὶ ἄλλος λεμονάκι, νεραντζῖνα δίφορο καὶ κῆθε ἓνας ὄχι εἴρισκε. Σὲ κάθε δὲ κατάθεσι, λέγαν καὶ τοῦ ὀπωμιοῦ τὸ τραγουδιόνα, σχετιζόντας τίς χάρες του, μὲ τίς χάρες τοῦ προσώπου ποὺ τὸ εἶχε.

Νεράντζε ἀπὸ τὴ νεραντζὶ καὶ μῆλο
[ἀπὸ τὸ Μυσίρι
γιὰ σὲ τὰ λέγω μάτια μου πούσαι
[στὸ παραθύρι. !]

Τὰ ἤξερε αὐτὰ ἀπ' ἔξω κ' ἀνακατωτὰ ἢ 'Αλατοσιανή, ὅπως ἤξερε καὶ τῆς κάθε μιάς τὸ «κομμαράκι» ποὺ θὰ τῆς κολλοῦσε ἀφῆρι.

'Εβαζαν κεράσι κ' ἢ 'Αλατοσιανὴ τραγουδοῦσε :

Θωρῶ τὸ ἀχειλάκι σου, πούσαι ἄν τὸ κεράσι,
ὡς τὸ φιλοῦσα μιά φορὰ κ' ὁ κόμος ὡς χαλῶση.

'Εβαζαν λεμονάκι πράσινο, ἔτοιμο τοῦχε αὐτὴ τὸ δίστιχο :

Λεϊμονιά μου καὶ κινριά μου, πῶχεις φύλλα
[βροσερά,
δρῶσίσε μου τὴ καρδιά μου, κ' ἔλα μου τὰ
[σοτικά.

'Εβαζαν καρδοὶ, τὸ τραγουδαγε κ' αὐτὸ :

Σάν τὴ ψύχα τοῦ καρδιοῦ εἶν' ἄσπερο τὸ κορ-
[μί σου,
χαρῆς τον ποὺ θὰ παντρευτὴ κοπέλλα μου μα-
[ζὺ σου.

'Εβαζαν ἓνα καταπόμφερο λουλουδιὸ τοῦ ροδιοῦ κ' ἢ 'Αλατοσιανὴ σιγανοτραγουδαγε :

Θυμάσαι ποῦ σ' ἐφίλησα καὶ σοῦ ὄδοκα ἔνα
[ρόδι,
κ' ἢ μάνα σου κοιμότανε ἀπάνου σάν τὸ βῶδι!

'Εβαζαν φουντοῦκι, Τραγουδοὶ καὶ σ' αὐτὸ ἢ 'Αλατοσιανή :

Φουντοῦκι μου, φουντοῦκι μου,
νὰ σ' εἶχα στὸ σεντοῦκι μου.

Θωρῶ τὸ προσωπάκι σου πούσαι ἄν τὸ κεράσι

Κι' ἢ μάνα σου κοιμότανε ἀπάνου σάν τὸ βῶδι

'Η μύτη σου ἢ καμπουρωτὴ, τὰ κόκκινὰ σου μάτια...

ὄλοστογγύλο.
'Η 'Αλατοσιανὴ ἄν σὴν πειράχτηκε.
— Κοροῦδες κ' ἐξυπνάδες τώρα θὰ μᾶς κάνετε :

— Γιατί, κυρά μου ; Μήπως καὶ τὰ ρεπάνια δὲν τάδωσε ὁ Θεός ; Μήπως καὶ τὰ κρεμμύδια δὲν χρησιμοῦννε στὸν κόσμο !... Κορίτσα εἴμαστε ἡμεῖς νὰ βάλουμε ιουτοιμοῦκία ἢ παντρεμένες νὰ βάλουμε φρούτα ; Νὰ βάλῃ λουλουθο ροδιάς ἢ Μαρουλή ποὺ εἶνε κόκκινο σάν τὸ χελάκι της. Νὰ βάλῃ σῖκο ἢ κυρὰ Μαλαματὴ ποὺ εἶνε γλεῦκο σάν τὸ φῶλι της. Νὰ βάλῃ μύγδαλο ἢ Νεράιδη, ποὺ εἶνε σφιχτὸ σάν τὸ κομῆ της. Νὰ βάλῃ κεράσι τραγανὸ ἢ Κελαϊδοῦ, ποὺ εἶνε σάν τὸ μάγουλο της ντρασταλό. Νὰ βάλῃ ἢ κοκκίνα Μαριγοῦλα νερατζῖνα, ποὺ μοσχοβολᾷει σάν τὸν κόρφο της. Μὰ ἐνὸς καὶ ὁ Μπάριμπα Κῶτσος τί νὰ βάλουμε !... Τί ἄλλο ἀπὸ ρεπάνι, ποὺ τὸ ἔχομε γιὰ τὸ μὲξ καὶ γιὰ τὸ κρεσσάκι μας ; Τί ἄλλο ἀπὸ κρεμμύδι ;...

'Ερριξε ὑστερα μῆσα στὸ κομμαράκι τὸ ρεπάνι τοῦ τραγουδάντας :

'Η ἀγάπη σου μὲ κάνε
νὰ σφαγῶ μ' ἓνα...ρεπάνι !

'Ερριξε κ' ὁ Κῶτσος τὸ κρεμμύδι του λέγοντας :

Καίτε τὸ κρεμμύδι σάν τὸ τρῶς σὲ καίει καὶ σὲ δακρῶζει
Μὰ πιὸ πολὺ ἢ ἀγάπη σου, ἄπονη, μὲ φλογίζει !...

'Ἐκλεισαν κατόπιν τὸν Κλειδῶνα τραγουδοῦντας :

Τὸν κλεινοῦμε τὸν Κλειδῶνα μὲ τ' "Αἰ-Γιαννιὸ τὴ χάρι,
γιὰ νὰ μᾶς πῆ ὡς τὸ πρῶτὸ κορίτσι χαγιάνοντας κ' ἔργαν

κ' οἱ δυὸ μετρηθῆδες ψιθυρίζοντας κάτι ἀναμεταξύ τους.

'Ὀλη τὴ νύχτα ἢ 'Αλατοσιανὴ δὲν κοιμήθηκε.

Τὶ νὰ πῆ στὴν κάθε μιά καὶ μὲ τὶ «στιχάκι» νὰ τὴν φαρμακοῦσι ;

Καὶ ἔνα-ἔνα τὰβρισκε καὶ τὰδανε στὸ μυαλό της τὰ δίστιχα.

'Ἐκείνη τὴν 'Ἐλεντίτσα τοῦ φρονῶναρ, ποὺ τῆς κάνει τὸ μεγάλο, θὰ τὴν διόρθωνε. Τὶ νόμισε ! 'Ἐπειδὴ ὁ πατέρας τῆς ἐπιλοῖντεσ ποιηόντας κακοῦνημασμένα φωνιὰ καὶ «επιτωφίχο ἄρτος», τῆς φάνηκε πῶς ἔγινε Σουλτάνα ! Ὅτῃ τῆς πῆ κ' αὐτὴ ἓνα δίστιχο ποὺ θὰ τῆς θημιόσῃ τὴν σκάφη τοῦ μπασιτᾶ της, ποὺ θὰ σκάσῃ σάν φωνιὰ ἀπὸ ἀριστοσύνη. Νὰ το σκάσῃ, τὸ σκάρωσε :

Θυμάσαι ποῦ σ' ἐφίλησα μῆσα στὸ μαγερωγιὸ σου ;
κ' ἢ εἶχες τὴν πάνα μάγνερα καὶ τὸ φουρογιὸντο σου ;

Χά ! Μ' αὐτὸ θὰ τὴν καρφώσῃ ! Μπάμ ! Στὸν τόπο !

'Αμὴ ἐκείνη ἢ σαλοκοῦρα, τοῦ δασκαλοῦ ἢ ἀδερφεῖ, ποὺ σεῖεται καὶ λυγίεται, σάν νὰ εἶνε τὸν κόσμο ἢ πεντάμορφη ; 'Ἐτσι τῆς ἔχεται νὰ τῆς πῆ :

'Η μύτη σου ἢ καμπουρωτὴ, τὰ κόκ-
[κινὰ σου μάτια,
τὰ δόντια σου τὰ σουβλερά μ' ἔκάνανε
[κομματά !

'Αλλὰ τῆς φαίνεται λίγο βαρὺ. 'Ἐπειτα ἔχει ἀνάγκη τοῦ δασκαλοῦ, ποὺ τῆς κάνει τίς ἀναφορὰς στὸν 'Εποικισμιό !

'Ἄς εἶνε !... Ὅτῃ τῆς βῆ κανένα ἄλλο !
Κ' ἐκείνη τὴ γετόνισσα ἀπ' τὸν Γουσιμὲ, ποὺ τῆς κολλήσανε κουδονί μὲ τὸν ἀντικρινὸ μισρομπήρη, δὲν θὰ τὴν ἀρῆσῃ. Ὅτῃ τῆς πῆ : Μακάρι νὰ ἔχῃ τόν.... 'Εποικισμιό πατέρα !

Καλὸ 'κανα κ' ἀγάπησα κοντὰ σὴ
[γειτονιά μου, **Εἶσαι χοντρή καὶ ἄνοστη..**

